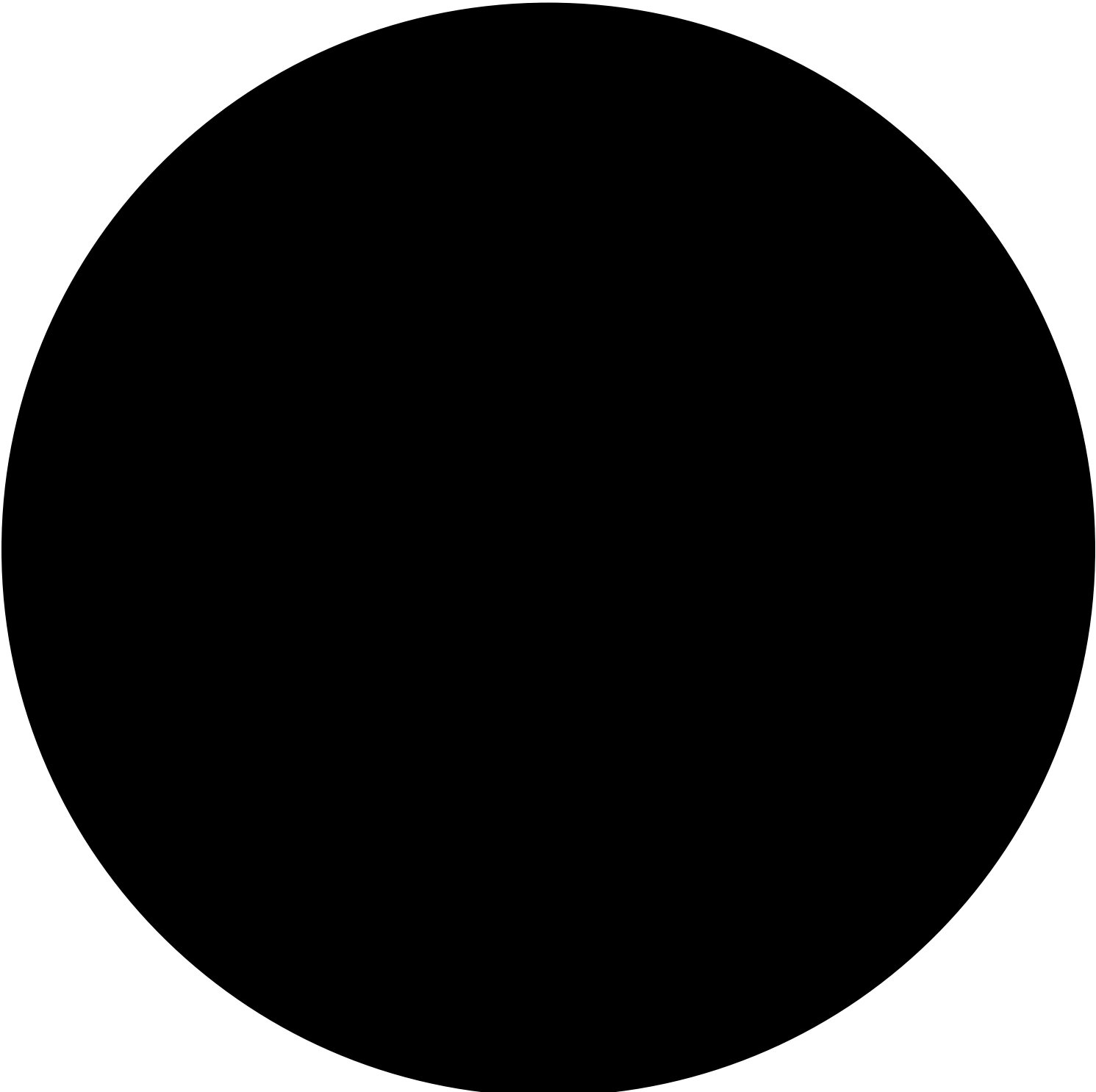

#COP25: GAILURRAKO HIRU GILTZAK (3. ZATIA) - KARBONO MERKATUAK

Posted on 16/12/2019 by Naider

Tontorra beste hutsegite batekin amaitu da. Gizateriaren historiarako galdutako beste aukera bat. Porrot berriak eta galdutako aukera gehiago pilatzeari uzten ez diotenak, planeta osoan, iruzurra, etsipena, nekea eta gaizki-ulertu sentimenduekin batera. Berandu baino lehen haserrea eta matxinada bihurtuko diren sentimenduak.

Egia den arren porrot egin arren, hitzaurrearen ostean zenbait akordio lortu zirela. Berriro ere minimoak zirenak, askoren itzaropen handinahietatik urrun, baina gutxi batzuen interesetatik harrigarriro hurbil. Gailurraren parte diren herrialde batzuetatik hurbil eta beraren enpresa babesle batzuetatik hurbil. Akordiorik ez zegoen tokian, beharbada onerako, gailurreko hirugarren gakoa izan zen.

[Ambition planak](#) aurkezteaz haratago eta berrikusi [Varsoviako Nazioarteko Mekanismoa](#), COP25-en **Karbono Merkatua** baten arauak ere adostu behar ziren.

Tresna hau batere berria ez dela egia den arren, garrantzi berezia hartzen du sortzen duen eztabaidagatik. Kyotoko protokoloaz geroztik karbono merkatuak existitzen dira. Protokolo hau 1997an sinatu zen, baina 2005era arte ez zen ezarri. Pariseko goi bileran eguneratu zen 2015ean amaitu zen bere indarraldia. Berotegi-efektuko gasen (BEG) emisioen salmenta eta erosketa arautu

zuen. Karbono kreditu kontzeptua sortu zen, kreditu bat karbono dioxido baliokide tona bat isurtzeko eskubidearen baliokidea zen. Horrela, gutxiago kutsatzen duten herrialde eta enpresa horiek onurak jasoko lituzke praktika onengatik, baina kutsatzaileenak zigortuko lirateke.

Bestalde, BEG isurien murrizketak Emisio Murriztu Ziurtagirietan (CER) itzultzen dira, non CER batek BEG tona bat ere adierazten duen, baina oraingoan ez da isuri edo xurgatu. CERak eraginkortasun energetikoarekin, energia berriztagarrien instalazioarekin, basoberritzeekin, ur masen garbiketarekin... lotutako proiektuen bidez lortzen dira.

Orduan, ahots kritiko eta kontrako ahotsak sortu ziren tresna honen inguruan. Batez ere emisio globalak benetan murriztea eraginkorra ez zelako eta tenperaturaren igoera motelduko zuelako. Kutsatzaileek, normalean aberatsek, dirua dute isuriak erosteko eta, horrela, behar diren isuri-mailak mantendu ahal izateko. Beraz, honek ez du ezer konpontzen.

Horri gehituta, gauzatzean sortu zen beste kexa nagusietako bat, eta oraingoan ez hainbeste bonoen eraginkortasun ezagatik, isurketen konpentsazioen inguruan sortu zen injustiziagatik baizik. Aldi berean, Klima Aldaketari buruzko Nazio Batuen Esparru Hitzarmenak (UNFCCC) REDD+ programa ere sortu zuen eta bertan aldagai berri bat sartu zen. **Karbono-biltegiak**. Orduan entitate ezberdinek euren isuriak konpentsatu ditzakete espazio "birjinen" kontserbazioa finantzatzuz.

Gaur goi-bileran, indigenek eta nekazari mugimenduek programa honetan jartzen dituzte euren kritika nagusiak. REDD+ek mundu osoko herrien eta komunitateen behartutako lekualdatzea ekarri du, karbono-biltegi hauek kontserbatzearen izenean. Ondorioz, pertsonen bizimoduak eta beren lurraldeekiko lotura espiritualak suntsitzea izan da, munduko beste leku batean enpresa jakin batek BEG igortzen jarrai dezan.

Badirudi garai hartako ahots kritikoak ez zirela hain oker ibili, izan ere, behin Kiotoko protokoloa 2015ean amaituta, munduko isuriak ez dira gutxitu ez ezik, gora egiten jarraitzen dute, tresna honen eraginkortasuna erakutsiz.

Eta hala ere, Pariserako gauza bera proposatu zen, edo antzeko zerbait, eta hortik ikusten da Kioton ez zuela funtzionatu. Artikulu bakarra ebatzearen kontura sinatu zen Parisko akordio berria, airean geratu zena. Artikulu hori seigarren artikulua da, hain zuzen ere Karbonoaren Merkatuari dagokiona. Akordio hori Txileko gailurrera utzi zuten, eta ikusi dugunez, beste urtebetez atzeratu dute. Kasu honetan, urte bat gehiago irabazi zuen proposatutakoari beste irtenbide bat aldarrikatzeko.

There are no comments yet.